

Сарајево, 04.06.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 28.05.2018.- 01.06.2018.**

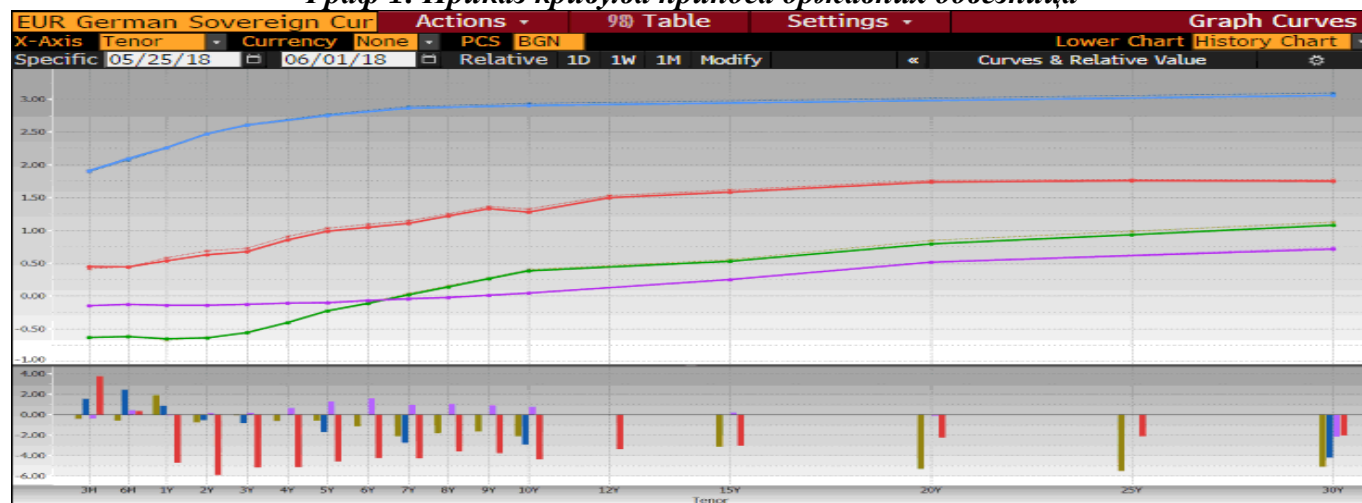
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	25.5.18	-	1.6.18	25.5.18	-	1.6.18	25.5.18	-	1.6.18	25.5.18	-	1.6.18
2 године	-0,62	-	-0,63	↘	2,48	-	2,47	↘	0,69	-	0,65	↘
5 година	-0,22	-	-0,22	→	2,77	-	2,75	↘	1,03	-	0,99	↘
10 година	0,41	-	0,39	↘	2,93	-	2,90	↘	1,32	-	1,28	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	25.5.18	-	1.6.18	
3 мјесеца	-0,595	-	-0,577	↗
6 мјесеци	-0,618	-	-0,624	↘
1 година	-0,654	-	-0,637	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 01.06.2018. године (пуне линије) и 25.05.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Политичке турбуленције у Италији су почетком протекле седмице утицале на наставак тренда смањења приноса обвезница сигурнијих европских земаља те се принос десетогодишњих њемачких обвезница нашао на најнижем нивоу од јуна прошле године. Истовремено, приноси италијанских обвезница су забиљежили нагли раст, а највеће промјене забиљежене су у уторак, када су приноси италијанских обвезница средњег и дужег рока доспијећа забиљежили нивое изнад 3,0%. Корекција приноса забиљежена је средином седмице, након информација о поновном покушају формирања коалиционе владе, а већ наредног дана коалиционе странке су добиле одобрење председника Mattarella за формирање владе, па је званично именован нови премијер Conte. Прошле седмице је објављен и податак о повећању стопе инфлације у еврозони у мају, који је био већи од очекивања. Иако је дошло до корекције, приноси италијанских обвезница су на седмичном нивоу забиљежили приличан раст, па је принос петогодишњих обвезница повећан за око 50 базних поена, а принос двогодишњих обвезница за око 60 базних поена. Поред дешавања у Италији, одлука администрације САД да уведе царине на увоз алуминијума и челика из ЕУ је

утицала на пад приноса сигурнијих обвезница еврозоне. Корекција приноса забиљежена је на крају протекле седмице, када је заустављена тромјесечна политичка неизвјесност у овој земљи. Такође, вијест да је премијера Шпаније, Рајоја, у петак, великом већином гласова у Парламенту, замијенио Pedro Sanchez се одразила на смањење приноса шпанских обвезница.

Турбулентна дешавања која су обиљежила протеклу седмицу утицала су на пад очекивања повећања референтне каматне стопе ЕЦБ-а те се сада очекује само једно повећање за 10 базних поена крајем 2019. године, док су ранија очекивања, с почетка текућег мјесеца, наводила три повећања референтне каматне стопе у 2019. години за по 10 базних поена. Према најновијим прогнозама OECD-а, објављеним током протекле седмице, очекује се да би економски раст еврозоне током ове године могао да износи 2,2%, а током наредне године 2,1% под утицајем јачања домаћег тржишта рада и раста зарада запослених. Из ове институције, такође, очекују да ће ЕЦБ током ове године завршити програм куповина обвезница, а повећање каматних стопа ЕЦБ-а се очекује током друге половине наредне године.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) МАЈ	1,6%	1,9%	1,2%
2.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г) АПР	3,9%	3,9%	3,7%
3.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ МАЈ	55,5	55,5	56,2
4.	Индекс економског повјерења – ЕЗ МАЈ	112,0	112,5	112,7
5.	БДП – Француска (квартално) прелим. I квартал	0,3%	0,2%	0,3%
6.	БДП – Белгија (квартално) прелим. I квартал	-	0,3%	0,4%
7.	БДП – Аустрија (квартално) I квартал	-	0,8%	0,7%
8.	БДП – Финска (квартално) I квартал	-	1,2%	0,9%
9.	БДП – Шпанија (квартално) I квартал	0,7%	0,7%	0,7%
10.	БДП – Италија (квартално) I квартал	0,3%	0,3%	0,3%
11.	Стопа незапослености – ЕЗ АПР	8,4%	8,5%	8,6%
12.	Стопа незапослености – Њемачка АПР	5,3%	5,2%	5,3%
13.	Стопа незапослености – Белгија АПР	-	6,3%	6,3%
14.	Стопа незапослености – Италија (прелим.) АПР	10,9%	11,2%	11,1%

САД

Током протекле седмице забиљежена је значајна волатилност приноса америчких обвезница, под утицајем екстремног волатилног кретања приноса италијанских обвезница. Ипак, посматрано на седмичном нивоу, приноси америчких обвезница су забиљежили смањење од 1 до 3 базна поена, при чему је настављен тренд смањења нагиба криве приноса америчких обвезница. Током протекле седмице објављени су подаци о смањењу стопе незапослености на најнижи ниво у посљедњих 18 година, као и податак о Федовој преферирајућој мјери стопе инфлације, која је током маја износила 2,0%, колико је износила и у мјесецу раније, а што је у складу с циљем Федовог мандата. Ове информације су појачале очекивања о томе да ће FOMC на састанку који се одржава током наредне седмице, повећати референтну каматну стопу за 25 базних поена, на ниво од 1,75% до 2,0%. Током протекле седмице, објављен је извјештај о стању у привреди САД, познатији као „Beige Book“, у којем је наведено да је привреда САД током протеклих шест седмица биљежила умјерен економски раст. Ипак, према овом извјештају, раст зарада запослених је у већини Федових региона био скроман у посматраном периоду, док је раст броја запослених, посматрано по регионима, био скроман до умјерен. Према редовним полугодишњим прогнозама OECD-а, објављеним током протекле седмице, очекује се да би привреда САД током ове године могла биљежити економски раст од 2,9%, а током наредне године раст од 2,8%. Из ове институције, такође, је наведено да се очекује да ће Федова ефективна каматна стопа до краја 2019. године бити повећана на ниво од 3,25%.

Поред наведених, догађаји који су, такође, обиљежили протеклу седмицу били су и најава америчке администрације да би, ипак, могла увести нове тарифе од 25% на увоз добара и услуга из Кине, упркос томе што су недавно амерички и кинески представници заједно дали изјаву о томе да

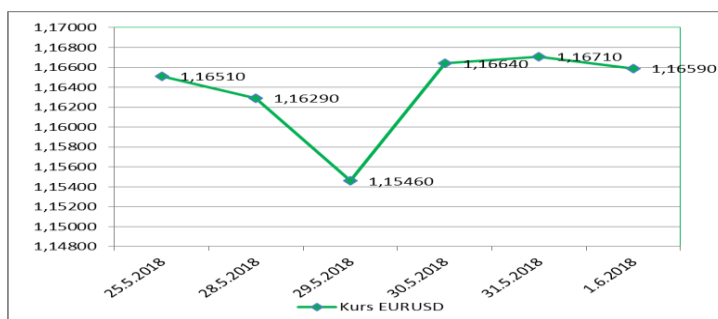
су постигнути договори о трговини између ове двије земље. Осим тога, САД су од петка, 1.6.2018. године, увели тарифе на увоз алуминијума (10%) и челика (25%) из ЕУ, Канаде и Мексика, након што је истекао рок њиховог изузећа из примјене ових мјера. Представници ЕУ, Канаде и Мексика су најавили реципрочне мјере, што је код многих утицало на забринутост због ескалације трговинског рата.

Табела 4.: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	МАЈ	3,9%	3,8%	3,9%
2.	Промјена броја запослених у нефармерском сектору	МАЈ	190.000	223.000	159.000
3.	Промјена броја запослених у приватном сектору	МАЈ	190.000	218.000	162.000
4.	Промјена броја запослених у прерађивачком сектору	МАЈ	20.000	18.000	25.000
5.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г)	МАЈ	2,6%	2,7%	2,6%
6.	ISM индекс прерађивачког сектора	МАЈ	58,2	58,7	57,3
7.	PMI индекс прерађивачког сектора	МАЈ	56,6	56,4	56,5
8.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	МАЈ	2,0%	2,0%	2,0%
9.	Индекс личних прихода (М/М)	МАЈ	0,3%	0,3%	0,2%
10.	Индекс личних расхода (М/М)	МАЈ	0,4%	0,6%	0,5%
11.	Трговински дефицит (милијарде USD)	АПР	-71,0	-68,2	-68,6
12.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	26.МАЈ	228.000	211.000	209.000

Курс EURUSD је током протекле седмице биљежио волатилно кретање, али је посматрано на седмичном нивоу само благо повећан с нивоа од 1,1651 на ниво од 1,1659.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

OECD је маргинално повећао очекивања економског раста за Велику Британију на 1,4% у овој години и 1,3% у 2019. години. Очекује се да би ВоЕ могла само маргинално да повећа референтну каматну стопу под утицајем неизвјесности око Бреگزита.

Британска премијерка Мау се обавезала да искључи Велику Британију из Европске царинске уније, а Влада разматра двије могуће опције замјене. Једна је “максимална подршка” у којој би Велика Британија и ЕУ биле двије потпуно одвојене царинске зоне, али би настојале да користе технологију како би редуковале прекиде и трошкове на граници. Максимална подршка је почела озбиљније да се анализира, након што је прошле седмице кључни званичник из пореске канцеларије изјавио да би такав царински споразум могао компаније коштати до 20 милијарди GBP годишње. Друга опција која се предлаже јесте “царинско партнерство”, које преферишу појединци, који желе да остану ближи Бриселу, а кроз који би Велика Британија сарађивала с ЕУ доста ближе и у којима би Велика Британија царине прикупљала у своје име, те тако декларације за прелазак робе преко границе не би биле потребне. Произвођачи у Великој Британији су изјавили да би Влада требало да напусти један од кључних приједлога за царине након Бреگزита, критикујући да је опција “максималне подршке” нереална и представља губитак новца. Из Асоцијације прерађивача у Великој Британији је саопштено да је наивно мислити да би систем који фаворизују они који желе лабавије везе с ЕУ након Бреگزита могао бити имплементиран до 2020. године.

Очекивања да би током љета могло доћи до повећања референтне каматне стопе су ублажена под утицајем слабљења инфлације. Аналитичари су примјетили да су економисти смањили инфлаторна очекивања као и могућности повећања референтне каматне стопе ВоЕ. Тренутно се очекује да би до раста референтне каматне стопе могло доћи у новембру, када би иста могла бити повећана на 0,75%.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Gfk повјерење потрошача МАЈ	-8	-7	-9
2.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) МАЈ	3,0%	2,4%	2,6%
3.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP) АПР	1,3	1,8	0,4
4.	Број одобрених хипотекарних захтјева АПР	63.500	62.500	62.800
5.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) АПР	-	1,1%	2,2%
6.	PMI прерађивачки сектор МАЈ	53,5	54,4	53,9

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,87552 на ниво од 0,87372, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3309 на ниво од 1,3346.

ЈАПАН

Из OECD-а је протекле седмице саопштено да ће јапанска привреда у овој и идућој години забиљежити раст од 1,2%, с обзиром на то да све већи недостатак радне снаге присиљава компаније да повећају пословне инвестиције и ангажују више радника. Истовремено, јапанске пословне новине Nikkei су објавиле вијест да Јапан планира да ублажи рестрикције за неквалификоване стране раднике у пет сектора, који се суочавају са знатним недостатком радне снаге, будући да се и земља суочава с изазовима смањивања и старења становништа. Такође, предсједник Феда из St. Luisa Bullard је током протекле седмице изјавио да не види потребу да ВоЈ мијења циљани ниво инфлације, с обзиром на то да је инфлација од 2% постала глобални стандард за циљање цијена.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

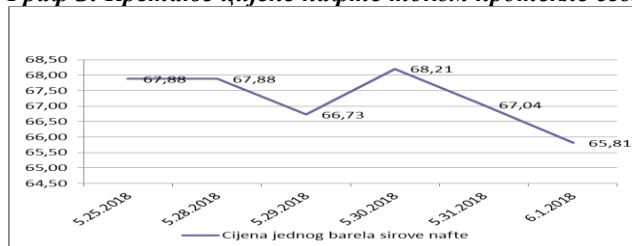
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености АПР	2,5%	2,5%	2,5%
2.	Индекс услужног сектора (Г/Г) АПР	0,5%	0,9%	0,5%
3.	Малопродаја (Г/Г) АПР	1,0%	1,6%	1,0%
4.	Индустријска производња (Г/Г) П АПР	3,6%	2,5%	2,4%
5.	Поруџбине грађевинског сектора (Г/Г) АПР	-	4,0%	-4,0%
6.	PMI индекс радноинтензивног сектора F МАЈ	-	52,8	53,8
7.	Капитална потрошња (Г/Г) I квартал	3,1%	3,4%	4,3%

JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа 127,44 на ниво од 127,72. Такође, JPY је благо депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY повећан с нивоа од 109,41 на ниво од 109,54.

НАФТА И ЗЛАТО

Њујоршка берза нафте је у понедјељак била затворена због празника. На отварању њујоршке берзе у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 67,88 USD (58,26 EUR). Протеклу седмицу су обиљежиле шпекулације о томе да ће Русија и Саудијска Арабија на јунској сједници земаља учесница споразума о смањеном обиму нафте од 1,8 милиона барела тражити повећање обима производње нафте. Раст цијене нафте, забиљежен у сриједу, је био подстакнут шпекулацијама да таква одлука неће бити донесена прије наредне године. Међутим, у петак је објављена информација да је на неформалном састанку представника ове двије земље изражена њихова жеља да у другој половини ове године износ смањења обима производње нафте износи један милион барела на дневном нивоу, под образложењем да је већ дошло до значајног уравнотежења понуде и тражње на тржишту овог енергента. Допринос бржем темпу уравнотежења на тржишту нафте дали су смањени обими извоза нафте Венецуеле и поновно увођење санкција Ирану од стране САД. У четвртак је објављена информација да је обим производње нафте у САД, током маја, повећан на рекордно висок ниво од 10,77 милиона барела, што је утицало на смањење цијене овог енергента током тог дана, упркос објављивању информација о смањењу америчких залиха нафте за 3,6 милиона барела на седмичном нивоу. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 65,81 USD (56,45 EUR), што је њен најнижи ниво у посљедњих мјесец и по дана.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.303,69 USD (1.118,95 EUR). Протеклу седмицу је обиљежило веома волатилно кретање цијена финансијских инструмената на глобалним финансијским тржиштима. Највећа волатилност је забиљежена код приноса италијанских државних обвезница, под утицајем политичких турбуленција у овој земљи. Наведено је подстакло значајан раст тражње за сигурнијим инвестицијама, међу којима се налази и монетарно злато, а што је током трговања у уторак утицало на раст цијене злата. Ипак, снажна апрецијација USD у односу на EUR и друге валуте трговинских партнера је ограничавала кретање цијене овог племенитог метала у позитивном смјеру. Допринос кретању цијене злата у уском распону дала су и очекивања да ће FOMC на јунској сједници повећати референтну каматну стопу за 25 базних поена као и објављивање податка о неочекиваном расту стопе инфлације у еврозони током маја, што је појачало шпекулације о томе да ће ЕЦБ завршити програм куповина обвезница током ове године. Ублажавање глобалних геополитичких тензија у петак је значајно утицало на смањење цијене злата те је на затварању тржишта цијена једне fine унце овог племенитог метала износила 1.293,40 USD (1.109,36 EUR), што на седмичном нивоу представља смањење од 0,79%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

